

nejšim prodcem potrosi. Na to se nasuje jednako merna plast premogovega pepela, ki se potem s težkim valjarjem potlači in poravna. Taki poti so potem nogam prav ugodni.

M. Pomoček zoper podgane, krise ali štakore. Tam, kjer podgane gospodarijo, se morajo listi in korenine one rastline potrositi, ki se ji pravi „pasji jezik“ (*Cynoglossum officinale*). Tudi štupa te rastline, kakor se po lekarnah ali apotekah dobiva, na ona mesta potrošena, kjer so podgane, jih prežene, ker postanejo po nji nekako omamljene.

Dopisi.

Iz Maribora. (Škandal v okrajnem zastopu — g. Bindlechner.) Gospodje Schmiderer-Duchatsch-Girstmajerjevi mislili so, da je sedaj vse v redu zastran 4600 fl. katere so dali v shodu 14 načelnikov okrajnih zastopov Seidlnu darovati. Ali varajo se. Štirinajst zastopnikov mariborskega okraja, namreč gg.: Simon, Kodela, Bindlechner, Badl, dr. Sernee, Šikar, Robič, Lorber, Vajngerl, Vračko, Fluher, Vajksel, Gert, Mohorko in dr. Radaž so podpisali vlogo do načelnika dr. Schmidererja, v katerej zahtevajo po postavi, naj skliče občni zbor okrajnega zastopa, da mu predloži Seidlov račun o „Kreisamtu“ v pretresovanje in konečno sklepanje o njem, kajti mariborski okraj tirja, kolikor mu od imenovanih 4600 fl. dobaja. Dalje je v imenu mariborskega mesta isto tako župan g. dr. Reiser pismeno protestiral zoper pometanje denarjev na škodo mesta, ki ima tudi delež zahtevati od onih 4600 fl. Slišimo, da bo nekaj jednakega došlo tudi iz Ptuj, Ormoža, Ljutomera in sv. Lenarta. Mislimo, da se bo gospodoma Schmidererju in Duchatschu dovolj glasno zatrobilo, da zamoreta z lastnim denarjem delati, kakor hočeta, ne pa z drugim. — Graška „Tagespost“ je v štev. 244. tako ošabno in zaničevalno oštela kandidata mariborskih konservativnih meščanov, namreč g. Bindlechnerja, da je bilo mnogo gospodov prav razžaljenih. Liberalni list pravi: g. Bindlechner je milar, ki se s politiko ne ukvarja in toraj „Tagespošta“ ne veruje, da bi g. Bindlechner res kandidiral; njegova kandidatura je le „burka“ (Scherz). To je prav ošabno, vrhu tega pa nesramno. Liberalci obrtnike s svojim postavodajalstvom povsod na nič spravljajo, sedaj pa jih še proglašajo za politične nezmožne in trapeže. Obrtniki bi naj le vrlo dače plačevali, lepo ponižno liberalne dohtarje, profesorje in denarstvene mogotce volili, sicer pa molčali. No, to se utegne sedaj drugače pokazati. Tudi g. Bindlechner radi svojega milarstva in „žajfe“ ni takšen trapež, kakor ga liberalci smatrajo sedaj, ko jim pri volitvi hodi lastno pot. To priznali so davno že mariborski liberalci sami, ker so ga izvolili v mestni zastop in mu tukaj naložili najtežavnejših

poslov. Bil je srenjski svetovalec, odbornik pri hranilnici, odbornik pri špitalskem oskrbništvu, odbornik pri mirodvorskem komisijonu; po smrti plem. Gasteigerja ponujali so mu ravnateljstvo hranilnično, kar je pa odbil. Bil je tudi pri cerkvenem konkurenčnem odboru in sedaj je izvoljen v ključarja stolne cerkve. Mož, kojemu se poveri toliko in takšnih poslov, vendar ni političen trapež. Kot svetovalec kupčijske in obrtnijske zbornice v Gradci je se g. Bindlechner krepko, zvedeno in uspešno uže večkrat v 12 letih potegoval za koristi mariborskih prebivalcev, zlasti obrtnikov. Zraven g. Pfriemerja in g. Leeba imajo se obrtniki celó posebno zahvaliti g. Bindlechnerju, da se je na krepke noge postavila obrtniška napredovalna šola, ki šteje sedaj 290 učencev. To je velika dobrota, kajti rokodelski fantje se zlasti ob nedeljah lepo učijo, namesto da bi se okolo potepali. A načelnikov namestnik pri nadzorstvu te šole je g. Bindlechner. Njegova poštenost je nedotakljiva. On je premožen meščan, bišni posestnik, milar, posestnik vinogradov in sploh vseskozi ncodvisen mož. Da se kaže Slovencem pravičeni, da smatra sedanje ministerstvo kot takšno, ki je na najboljši poti nesrečne narode in Avstrijo iz prepada izvleči, kamor so nas nemško-magjarski liberalci strmoglavili, to nam svedoči krepk um, blago srce, katerega nemško-liberalni pisarji in kričaši skvariti niso mogli. Ako je kdo v Mariboru vreden, da se mu poveri velevažni posel državnega poslanca, tako je gotovo in v prvej vrsti tudi gosp. Franc Bindlechner. Vsakako bo g. Bindlechner več govoril o potrebah obrtnikov in zemljiških posestnikov, pametneje sodil o političnih razmerah Avstrije, boljše za blagor cesarstva glasoval, kakor njegov prednik in slovenski odpadnik dr. Duchatsch. G. Bindlechner svoje lastne narodnosti gotovo ne bo, kakor ta slovenski odpadnik, grdil in zasramoval. Bindlechner se ne štuli med Slovence kakor Duchatsch med Nemce. On pravi: „jaz sem Nемец in ostanem Nемец, a v Avstriji moramo spoštovati tudi druge narode, ker z nami vred nosijo jednaka bremena, privoščiti in pomagati jim imamo do uresničenja njihovih narodnih pravic. Le tako je mir in složnost ohraniti v Avstriji!“ Tako je prav!

Iz Kozjanskega. (Tolovaj Guzaj) bil je ustreljen zvečer 10. septembra t. l. v Jelcah v srenji Dobje. Istega dne sta namreč iz Planine došla ob 4 uri popoldne žandarja Marko Grizold in Jakob Stres ter zapazila moža, oblečenega kot dosluženege vojaka ali „veterana“. Z 1 moškim in 1 žensko je se od krčme Matevža Dobreta podal v 400 korakov oddaljeno klet. Kmalu stopite osebi iz nje in jo zaklenete za seboj pustivši moža v njej. Sedaj prihitita žandarja in se postavita na stražo. Pol ure je vse tiho. Naenkrat začne mož iz kleti streljati skoz ključanico in luknjo, katero je Guzaj — kajti on je bil — v zid napravil. Ranil je enega žandarja v glavo, drugega v nogo. Žandarja streljata pa tudi v klet in ranita tolovaja na glavi.

Kmalu prideta še 2 žandarja na pomoč in rečeta Guzaju, naj se uda. Toda morivec jima odgovori, da živega ne dobijo v roke. Nekoliko po 6. uri odpre tolovaj dveri, ustrelil s samokresom, a od 3 krogelj zadet v prsa in trebuh padne na znak mrtev. V kleti so našli veliko mesa, kraba, vina, velik lovski nož, revolver in 36 patron. Pravijo, da se je tolovaj pri izstopu iz kleti sam ustrelil v prsa. Bil je gladko obrit, srednje, a krepke postave in kakih 40 let star! Krčmarja Dobreta in njegove domače so zaprli!

Od Pesnice. (Povodenj.) Žalostno je bilo gledati 12. septembra na god Marijinega imena po Pesniške dolini. Od enega hriba do drugega je bilo vse polno vode po seženj in celo po dva sežnja globoko. V soboto večer je lilo, ne več deževalo in bili smo že pripravljene na povodenj. V nedeljo pridejo prebivalci iz hribov okolo sv. Marjete ležečih do Pesniškega jezera, ter so stali v trumah na gričih in milo gledali k farnej cerkvi, ki je bila na otoku. Večina stoji in gleda dalje časa, potem se vrne zopet na dom, le nekateri pogumnejši so na veliki cesti do kolena visoko deroč vodo pregazili. Tudi ni bilo varno za vsakega. Na god Marijinega imena letos ni bilo v jutro v cerkvi več ko 50 ljudij, pri poznem opraviilu enako malo. Škoda je samo pri tej povodnji neznano velika, ki pa je letos vže tretjokrat. Pokošene otave je voda odnesla samo od enega posestnika okolo 8 voz; kde so pa drugi? Paša se je izvrstna kazala, a zdaj je uničena in blatna, dokler nje ne opere rahli dež ali nova ne doraste, in takrat utegnemo zopet povodenj imeti. Živina pa mora zimsko hrano žreti. Pesnica prosi zopet za reguliranje ali vsaj za odpravo ovinkov in širejo strugo. Pri prvih dveh povodnjih se je letos okolo 8000 fl. dače odpisalo samo v dveh srenjah zaradi poškodovanja. Ko bi se le vsako leto od dače odpisani denarji za popravilo Pesniške struge porabili, s časoma bi veliko pomagalo. A vse zastoj, kmet v boga mrha trpi in se daje še zapeljati, da se sam podpiše zoper reguliranje Pesnice!

Iz Bučkovec. (Ceste.) Vem, da dragi nam „Slov. Gosp.“ rad svoje predale svojim domorodcem odpiraš, da jim naznaniš, kako je tu ali tam. Tudi jaz ti hočem objaviti, kake so občinske ceste pri nas. Peljal sem se neki dan iz Bučkovec v Ljutomer in kaj se mi zgodi? Od Kuršincev do Vogrišovec sem moral poleg voza iti, in tudi na večih krajih bi skoraj trebalo, da bi moral voz iz blata in grabnov vzdigati. Stavim jaz tedaj vprašanje: kje pa je bil dosedanji g. predstojnik, (sedanji še tega ni mogel vravnati), ali on nikoli ni po cesti hodil, da bi videl občinske potrebe? Ali to ni prva potreba občinskega blagostanja? Ko je bila v juniji t. l. tukaj birma, so se morali naš milostljivi knezoškof čez Batjan in Brkovec v Ljutomer peljati, ker je naša cesta tako malopridna. Občinski predstojniki! gledajte na naše obč. ceste,

saj veste, koliko moramo za okr. cesto storiti, kojo mi le malo potrebujemo.

Anton Karba, kmet.

Iz Št. Ilja pri Velenji. (Letina, — samoumor, — požar). Dasiravno so nam letos razbrzdani elementi dajali nenavadno skušati svoje moči, smo vendar hvala Bogu še pospravili precej in dokaj lepega žitja. Najhujše pozna se 4kratna toča po vinogradih, koji že spomladi niso obetali mnogo, sedaj pa poškodovano grozdje neprestano gnjuje in se suši, pa upamo da bo boljše, kajti vedno deževnega velikega srpana pregнал je krasni in topli kimovec, ki nam sušenje otave znatno pospešuje. — Dne 16. julija t. l. obesil se je Florijan Tratnik posestnik v Podkrajih. K temu strašnemu činu ga je najbrž pripeljalo pomankanje vere in smrt žene, koja mu je nekoliko tednov poprej zapustila 4 popolnoma nepreskrbljene otročiče in preveliko število dolgov. Truplo pripeljali so v tukajšnje mrtvašnico, v kojoj je ležalo nad 100 ur v strašnej vročini, pričakovaje postavne sodnijske preiskave ali dovoljenja za pokop. Ker pa nobenega ni bilo, pošlje župan služabnika k 4 ure oddaljenej okrajnej sodnji celjskej s prošnjo, da se sme truplo brez odloga pokopati, kajti bati se je bilo zaradi strašnega smradu še večjih nesreč; na to dobi služabnik vendar odlok, naj se truplo preišče „ob nicht eine Gewaltthat vorgegangen ist; konstatirt sich solches nicht, ist die Leiche zu beerdigen“. Lahko se razvidi iz tega, da se slavna okrajna sodnja Celjska ne boji toliko kužnih bolezni, kakor ove „višje oblasti“, ki so zaradi teh prepovedale namenjeni misijon v Skalalah blizo Velenja! — Dne 17. velikega srpana ob 5. uri popoldne vnelo se je gospodarsko poslopje g. Matevža Glušiča, posestnika grajščine Schwarzenstein. Ogenj zaneli so najbrž mlatiči, koji so, zagledavši v slami in strehi ogenj vrlo pobegnili, le eden se toliko osrči, da iztira iz gorečega hleva živino. Nesrečnež bil je zavarovan poprej pri graškej zavarovalnici, a lani je odstopil k banki Slaviji, ter poslopje zavaroval za 1000 fl. Ker je pa od zastopnika (agenta) g. Vodolaka s popisovanjem poslopij pooblaščen „Malecek“ popolnoma neresnično popis poslopja naznanil, bilo je poškodovancu pri cenitvi škode prisojenih le 515 fl. Toraj pazite gospodarji!

Iz Mozirja. (Svečanost sv. Cirila in Metoda). Kakor po drugod smo tudi pri nas dne 18. avgusta slovesno obhajali 50letni rojstveni dan našega svitlega vladarja. Dne 5. sept. pa je tukajšnja čitalnica slavljala tisočletnico slavjanskega jezika in spomin naših slovanskih apostolov sv. Cirila in Metoda. Ob 10. dopoldne bila je v ta spomin slovesna sv. meša, pri kojoj je peval mozirski pevski zbor. Č. g. M. Strašek so nam pridgali ter v jedernatej besedi govorili o življenji in blagodejnem delovanji naših slavni slovanskih blagovestnikov. Zvečer vršila se je pa v čitalnici slovesnost, koje se je udeležilo odlično število

rodoljubov domačih in vnanjih. Gosp. predsednik Škoflek in potem g. Jos. Kotnik govorila sta o slavnih zaslugah in blagem delovanju sv. Cirila in Metoda. Navdušenost za sveto narodno stvar izraževala se je v raznih nagovorih in napitnicah, tako da se je slavnost povsem častno in sijajno izvršila. Društvo počastil je tudi pozdravni telegram celjske čitalnice od g. dr. J. Serneca. Pevski zbor se je pri slovesnej sv. meši, pri kojoj nam je zapel lepo pesem v spomin sv. Cirilu in Metodu, in potem pri slavnosti v čitalnici s svojim petjem pohvalno obnesel. Navdušeni govori, ubrano petje, vrla godba in končno ples zadovoljilo je vse zbrane domoljube, kojim ostane slovesni večer v blagem spominu!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Dve slovenski svečanosti, namreč v spomin Kopitarju in Stanku Vrazu, navdušile ste Slovence in spodbudile k novemu pomnoženemu delovanju za narodno prosveto in blagor! Vranski okraj ima uže 4 srenje, ki so sklenole od 1. okt. 1880 naprej uradovati čisto slovenski. Slavne srenje so: Brašlovce, Grajska vas, Reka in sv. Jurij pod Tabrom. V Ljubljano hočejo štajerski in kranjski nemškutarji sklicati velik shod. Slobodno; pomagalo jim ne bode nič! V soboto dne 18. sept. sklicali so mariborski nemško-liberalni volilci ob 8. uri zvečer v Goetzovo dvorano volitvenski shod. Med sklicovalci je tudi gimnazijalni ces. kralj. ravnatelj Gutscher in ces. kralj. ravnatelj realke Frank. — Goriški Slovenci kažejo malo složnosti, a obilico kandidatov; sedaj kandidirajo 3 dohtarji, namreč: dr. Tonkli, dr. Abram in dr. Klodič. — Šolske počitnice so pri kraju, a Slovenci še nič ne vidimo uspehov g. dr. Vošnjakove resolucije gledé na srednje šole. Poslancem bo treba zopet iti v Dunaj trkat. — Ustavoverci uže Poljake lovijo in jim obetajo nebo, mesec in zvezde, ako jim pomagajo grof Taaffejevo ministerstvo podreti. Poljaci pa se delajo glubi vsemu vabljenju nemških liberalcev! — Popravljenе naše vojaške puške streljajo sedaj do 4000 korakov daleč. — Svitli cesar so dokončali vojaške vaje in potujejo sedaj po galiških mestih, 16. došli so v Črnovice na Bukovinskem. — V Zagreb je iz Maribora prišel kardinal Jakobini obiskovat kardinala Mihaloviča; potem je se vrnil v Dunaj nazaj! Hrvatski poslanci se pritožujejo zoper magjarščino pri telegrafu in pošti. Magjarsko ministerstvo prodava v Vinkovcih krajinske gozde; sedaj hoče dati 50.000 oralov gozda posekati. — V Budimpešti so Magjari tolik hrup zoper Nemce zagurali, da je mestni zastop prepovedal nemški teater. — V Serajevu osnovala je vlada dijaško semenišče za 80 bosenskih dečkov, da se ondi pripravljajo na gimnazije in realke. Podučni jezik je hrvatski!

Vnanje države. Brodovje evropskih veleplad zbrano v Dobrovniku utegne vsaki trenutek odpluti

pred Dulcin, da Turke prisili mesto z okolico do reke Bojane predati črnogorskemu knezu, ki stoji blizu tam imajoč seboj 6000 mož in 8 kanonov. Ko bo to v redu, pride greška reč na vrsto, potem bolgarska, arbanavska in tako bodo zaporedom Turka iz Evrope tiščali, ako kaj nepričakovanega zmes ne pride. Kajti v slučajih, ko bi Angleži ali Rusi šli iz morja na kopno, je baje med našim ministrom Heimerlom in Bismarkom dogovorjeno, da zasede avstrijska vojska Novi-pazar. Toda ruske novine pravijo, da je še več dogovorjenega, ker se je Rusija zopet začela sprijaznjevati z Nemčijo, namreč da Avstrija zasede tudi Albanijo in okrajine do Soluna, ruska armada Carjigrad in Dardanele, Angleži pa sveto deželo in Sirijo. Brez krvi prelitja se to ne bode vršilo. — Rumunski knez hoče sprejeti naslov kralja, a Srbi nameravajo isto uro v Belgradu svojega kneza proglasiti za srbskega kralja. Ruski car mudi se v Livadiji; proti Kitajcem zbira v Kuldži general Kulakovski 12000 mož; v Sibirijo stavijo čez Ural-gorovje v Tjumen železnico in sibirsko mesto Tomsk dobilo je vseučilišče; jeseni pride car v Varšavo mirit nezadovoljnih Poljakov. — Bismark pripravlja za nemško vojsko novo repetir-puško, s katero je mogoče v 24 sekundah 11krat ustreliti. Zastran judov je pa prevarjen. Ti so ga zapeljali, da je ukazal vse v zlatem denarji računati in plačevati, judje so potem nadavek zlatu nagnali in Nemčija mora vsako leto 150 milijonov mark zgubiti za nakup zlata, iz katerega nemške krone kujejo. — Francoski minister Freinet je iztiral jezuite, a sedaj hočejo uže njega vreči z ministerskega stola; v velikem ocejanu pograbili so Francozi otok Tahiti. — V Neapolu na Italijanskem so verni katoličani vse žile napeli, da so pri volitvi v mestni zastop zmagali in liberalne goljufe in tate od mestne blagajnice odpravili. — V Australiji blizu mesta Sidney našli so velikanske zlate rude; ljudje tropama lomastijo tje, da si zlata naložijo. — Tepeni Ejub-kan je pred Angleži v Afganistanu zbežal v Herat. Angleži bodo nevarno deželo bržčas zapustili in se pomaknili v Indijo nazaj.

Za poduk in kratek čas.

Stanko Vrazova svečanost.

I. Stanko Vraz je se narodil v Ceroveci blizu Jeruzalema v Svetinjski fari med Ormožem in Ljutomerom dne 30. junija 1810. Šolan je bil najprv v Svetinjah potem pa v Ljutomeru, kder je bil njegov ujec M. Jaklin župnik. Gimnazijo študiral je v Mariboru, modroslovje pa v Gradci. Slavni dr. Miklošič bil mu je sošolec. V Gradci našel je več slovenskih mladenčev za povzdigo našega slovenskega slovstva vnetih. Kmalu je bil tudi sam vnet goreče ljubezni do slovanstva tako, da je vse drugo delo popustil in se posvetil edino